

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р **Драган Петров Чобанов**

Месторабота: Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания към БАН

Член на научно жури по конкурс за доцент, назначено със Заповед № РД-38-123 / 06.03.2025
на Ректора на Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Относно: конкурс за заемане на длъжността **доцент** по професионално направление 4.3.

Биологически науки (Зоология – зоология на безгръбначните животни – ентомология),
обявен в ДВ, бр. 5/17.01.2025 г., в Биологически факултет на Софийски университет „Св.
Климент Охридски“.

На обявения конкурс се е явил единствен кандидат – д-р **Илия Владимиров Гъонов**,
главен асистент в Биологически факултет на Софийски университет.

Кандидатът, д-р Гъонов, завърша магистърска степен по специалност „Биология и химия“ през 2003 г. и докторантура на тема „Видов състав, биологични особености и разпространение на видовете от Fulgoromorpha (Insecta: Hemiptera) в България“ през 2016 г. в Софийски Университет „Св. Климент Охридски“ (СУ), като от 2017 г. досега е на трудов договор в същия като главен асистент.

Научната продукция на доктор Гъонов включва разнообразни по методология изследвания, фокусирани върху инфраразред Cicadomorpha (Hemiptera, Auchenorrhyncha) и свързаните с тях специализирани паразитоиди от семейство Dryinidae (Hymenoptera, Chrysidoidea). Хабилитационният труд е съставен от тематично обособени публикации върху съответните групи, с фокус върху фаунистичните и екологични изследвания, допълнени с прецизни илюстрации и карти на разпространението. Установени са 17 нови таксона за фауната на България цикадоморфи – 4 рода и 12 вида. За първи път са установени и 2 рода и 7 вида паразитоиди от семейство Dryinidae. За множество видове са документирани фенологията, височинното разпространение, взаимоотношенията с паразитоиди и мравки. Кандидатът се специализира и върху биоакустиката на пеещи цикади, като представя два труда, основани на тази методология. Хабилитационният труд се допълва от два фундаментални морфо-таксономични приноса – описание на нов за науката вид (*Balcanocerus agapetomyrmices* Gjonov, 2024) и описание на фосилна находка от род

Aphrophora от среден миоцен. Кандидатът е първи автор в три и втори автор в останалите публикации, което определя значимият му принос в тези изследвания.

Приносите извън хабилитационния труд включват резултати от системни фаунистични изследвания на фулгороморфи, като за първи път в България са установени 15 вида. Научните резултати включват и фаунистични данни за хемиптери от територии извън страната, с особен фокус върху Малтийския архипелаг, както и данни за твърдокрили насекоми от Pselaphinae (Staphylinidae) и Cerambycidae от България и Турция. Кандидатът участва и в публикации върху молекулярната филогения и ДНК-баркодирането на семейство Aphalaridae и молекулярната идентификация на прокариоти, ендосимбионти на видове от род Diaphorina (Hemiptera, Psylloidea, Psyllidae). Разработен е и нов метод за монтиране на препарати от насекоми.

В научната си продукция кандидатът изброява 43 публикации и 185 цитирания на негови публикации. В настоящия конкурс д-р Гъонов участва с осем публикации от група В и 15 публикации от група Г. Част от публикациите са некоректно точкувани според съответни квартали в Scopus, тъй като според Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, както и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ, на публикации в издания с SJR, които не се реферират в системата Web of Science, т.е., без импакт-фактор, се присъждат 10 точки. По този начин, от група В, публикации В1, В2 и В3 се точкуват по 10 точки, т.е., общият сбор на точките от група В е 125. Аналогично, публикации Г2, Г6 и Г8 придобиват по 10 точки и общият сбор точки в група Г е 243, а една публикация от група I с Q2 отпада. По този начин, кандидатът покрива както необходимия брой точки в групи В и Г, така и допълнителните критерии на СУ 24 и 27 – да има поне 7 публикации от група I по показатели В и Г, от които поне 4 с негов съществен принос. От така включените публикации, 11 са от група I, като считам приносите на автора в тях за съществен. По допълнителен критерий 28, за доцент е нужно h-индексът на кандидата да е поне 5. Справката от Scopus показва h-индекс 5, а от Google Scholar – h-индекс 7, при което д-р Гъонов покрива и този критерий. Съгласно допълнителен критерий 31, учебно-преподавателската дейност за доцент е нужно да бъде поне 540 часа, като общата справка за аудиторната заетост на кандидата за периода 2022-2025 г. надхвърля този праг.

По показател Д, кандидатът, д-р Илия Гъонов, представя 40 цитирания, от които Д2, Д7 и Д13 не би трябвало да се точкуват и отпаднат; цитат Д31 е посочен от предпубликационен източник (ръкопис), но го признавам, тъй като ръкописът е по-късно публикуван с видоизменено заглавие, но цитира споменатия труд. По този начин, справката на кандидата включва 74 точки при необходим праг от 50. От друга страна, справката за

цитиранията на кандидата в Scopus при търсене за „Gjonov, Ilija V.“ (Scopus ID: 55960080300), показва 74 цитирания от 72 документа, както и 26 документа на кандидата.

Изследванията на д-р Гъонов са с добре очертан тематичен и методологичен профил. Приносите на кандидата може да бъдат класифицирани на таксономични, фаунистични, екологично-фаунистични, биоакустични, молекулярно-филогенетични и методологични с основна насоченост върху Fulgoromorpha и Cicadomorpha (Hemiptera, Auchenorrhyncha).

Приемам справката за наукометричните показатели след направените корекции. Смятам, че научните показатели на Илия Гъонов покриват националните критерии, както и критериите на СУ. Хабилюционният труд е съставен от трудове с тематично обособено съдържание и съществен принос на кандидата.

В допълнение към изпълнението на наукометричните критерии, кандидатът е представил справки за учебните програми, в които участва и за аудиторната си заетост, които покриват критериите на СУ.

Препоръки към кандидата. Бих препоръчал на кандидата да продължи с активното публикуване, като доразвие и допълни научната си активност в областта на биоакустиката на хемиптери, тъй като в момента той е единствен учен, работещ в тази област в България. Като хабилютиран учен би имал възможността да обучи докторанти върху методологията, в която специализира, което силно препоръчвам. Също така, препоръчвам на кандидата да се стреми да повиши видимостта на изследванията си и се фокусира към публикуване в списания от първи и втори квартал на WoS/Scopus. В справките, представени от д-р Гъонов, се забелязват пропуски, които изискват по-добро запознаване с нормативните документи, свързани със ЗРАСРБ.

Заключение. Доктор Гъонов е фокусиран и продуктивен учен, който допринася в значителна степен за научната продукция на СУ. Участва в множество разработки, проекти, научни форуми и теренни активности. Преподавателската активност на кандидата е висока, а водените от него проекти и допълнителни кръжоци са сериозен атестат в негова полза. Специализирането му в биоакустиката на хемиптери го прави уникален учен за страната и определя възможността за сериозно надграждане на научната му продукция. Кандидатът е автор на научна продукция, която в достатъчна степен покрива критериите за заемане на академичната длъжност доцент. На основа на гореизложеното давам висока оценка на научните резултати на кандидата, давам положителна оценка на кандидатурата му и

препоръчвам на членовете на Научното жури да одобрят избора на гл. ас. д-р Илия Владимиров Гъонов за заемане на академичната длъжност доцент по професионално направление 4.3. Биологически науки (Зоология – зоология на безгръбначните животни – ентомология) в Биологически факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“.

5 май 2025 г.

София

(Д. Чобанов)